

Huvudman

Kävlinge kommun
kontakt@kavlinge.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Korsbackaskolan i Kävlinge kommun

Beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Kävlinge kommun att vid vite av **900 000** kronor senast **fredag den 30 augusti 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande lärarledd undervisning och garanterad undervisningstid samt arbetet för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kävlinge kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet, därtill kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. **Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilagan.**

Kävlinge kommun ska vidta följande åtgärder

Undervisning

1. Se till att undervisningen i alla ämnen och på alla lektioner bedrivs under ledning av lärare. Detta innebär att elever under samtliga lektioner, även i de fall de arbetar självständigt, ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd. Detta innebär också att i de fall ordinarie lärare är frånvarande från lektionen, ska den vikarierande läraren leda lektionen och ge eleverna ett aktivt lärarstöd (5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)).

2. Se till att alla elever får minst den garanterade undervisningstiden i ämnena teknik, språkval (spanska), svenska och matematik, om inte avvikelser är beslutade genom anpassad studiegång, anpassad timplan eller prioriterad timplan. Av huvudmannens redovisning ska det framgå hur undervisningen i ämnena är schemalagda under vårterminen 2024 och vilken undervisningstid eleverna har fått i ämnena i respektive årskurs fram till och med läsårsslut 2023 (3 kap. 12 och 12 h §§ skollagen, 10 kap. 4-5 §§ skollagen, 9 kap. 3 och 4 a §§ skolförordningen samt bilaga 1 till skolförordningen timplan för grundskolan).

Arbetet för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling

1. Se till att alla lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Detta innebär även att all personal ska motverka kränkande behandling av elever genom att agera om en elev utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt hur många anmälningar som kommit in under perioden den 15 februari 2024 till den 20 augusti 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (5 kap. 6 §, 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen).

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Kävlinge kommun att senast **fredag den 30 augusti 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kävlinge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kävlinge kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar

1. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).
2. Se till att rektorn vid minst ett tillfälle under perioden 15 februari till 20 augusti 2024 följer upp lärarnas arbete med extra anpassningar och om undervisningen utformas så att eleverna får de extra anpassningar som de

behöver. Rektorn ska vidare analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Rektorn ska dokumentera uppföljningen, analysen och eventuella beslut om åtgärder. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § och 4 kap. 4 § skollagen).

Särskilt stöd

1. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn eller den rektorn har delegerat det till, ska rektorn se till att starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 15 februari till 20 augusti 2024 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
2. Se till att det av ett åtgärdsprogram framgår det faktiska behov av särskilt stöd som en utredning visar att en elev har och de åtgärder som enligt utredningen behövs för att tillgodose detta behov (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).
3. Se till att elever ges det särskilda stöd som är beslutat i elevernas åtgärdsprogram (3 kap. 9 – 10 §§ skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser förebyggande arbete för att skapa studiero, individuella studieplaner för nyanlända elever på högstadiet samt frånvaroarbetet.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:7917) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys 2023/24 inlett en tillsyn av Korsbackaskolan i Kävlinge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Korsbackaskolan följer gällande bestämmelser om att undervisningen ska bedrivas under ledning av

lärare, garanterad undervisningstid, individuella studieplaner för nyanlända elever på högstadiet, extra anpassningar, särskilt stöd, arbetet för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling, förebyggande arbete för att skapa studiero samt frånvaroarbetet.

Tillsynen har genomförts genom lektionsobservationer, intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och tillförordnad rektor som tillträdde sin tjänst några dagar innan Skolinspektionens besök (hädanefter benämnd rektor i detta beslut), mellan den 5 december 2023 och 6 december 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat har huvudmannens fördelning av undervisningstid, klassschema samt åtgärdsprogram. Huvudmannen har den 12 januari 2024 yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör under respektive område först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande vid vite

Lärralledd undervisning och garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever och personal beskriver i intervjuer en situation på skolan där lärare ofta är frånvarande, framförallt på grund av sjukfrånvaro. Under höstterminen har skolan flera lärare och annan personal som är långtidssjukskrivna. De beskriver en mycket ansträngd situation när det kommer till att lärare får vikariera för varandra och att försöka hitta vikarier. Lärarna säger också att två lärare som undervisar i matematik och naturorienterande ämnen (NO) har varit borta länge, att de lärarna tillsammans undervisar samtliga klasser på skolan och att därmed samtliga elever drabbats av frånvaron. I uppgifter som inkommit till Skolinspektionen under läsåret 2022/23 beskriver vårdnadshavare till elever på skolan bland annat att lärare inte kommer till lektionerna, att eleverna har flera inställda lektioner på en dag, att eleverna går hem tidigare från skolan samt att eleverna inte får sina undervisningstimmor och den undervisningen de behöver för att nå de betyg som de skulle kunna.

Fördelning av undervisningstid

Av skolans inskickade fördelning av undervisningstid framgår antal minuter per vecka och årskurs i respektive ämne. Det finns även en uträkning av totala antalet minuter i veckan per ämne för högstadiet och en jämförelse med den lagstiftade garanterade undervisningstiden. Av denna uträkning kan man utläsa att huvudmannen har fördelat undervisningstiden på 35,6 veckor och att huvudmannen har fördelat undervisningstid i enlighet med eller över den lagstadgade minsta garanterade undervisningstiden i samtliga ämnen. En omräkning av huvudmannens fördelade undervisningstid, från minuter per årskurs till timmar per stadium, visar bland annat avseende högstadiet att huvudmannen har fördelat enligt följande: 1 timme mer vardera i ämnena teknik och språkval jämfört med lagstadgad timplan, 5 timmar mer i ämnet idrott och hälsa, 7 timmar mer i ämnet svenska, 9 timmar mer i ämnet matematik, 20 timmar mer i ämnet engelska, 26 timmar mer vardera i ämnena biologi och fysik samt 57 timmar mer totalt i de samhällsorienterande ämnena (SO).

Rektorn uppger i intervju att elevernas scheman är lagda utifrån den fördelning av undervisningstid som skickats in till Skolinspektionen.

Inställda lektioner och självstudier

I intervjuer med elever och personal framkommer att eleverna har många inställda lektioner. Elever i flera klasser uppger att de haft många inställda lektioner under höstterminen samtidigt som de säger att de ändå inte haft lika många inställda lektioner under höstterminen som förra läsåret. Elever i flera klasser uppger att de hade en eller två inställda lektioner varje dag under förra läsåret under perioder. En elev i en klass i årskurs 7 uppger vid besöket att de haft ungefär 15 inställda lektioner under den senaste månaden och en elev i en annan klass i årskurs 7 säger att de haft sex inställda lektioner de senaste två veckorna. En elev i ytterligare en annan klass i årskurs 7 uppger att de haft andra lektioner istället för biologi, eftersom läraren där varit borta. Elever i årskurs 8 berättar att deras lektioner ställs in cirka tio gånger i månaden. Dessa elever uppger att det alltid är samma ämnen som ställs in och att det rör sig om lektioner framförallt i svenska, engelska, matematik samt idrott och hälsa. Vidare berättar några elever i årskurs 8 att de under en av terminerna förra läsåret inte hade någon undervisning i spanska och att de endast befann sig på lektionen de första tio minuterna för att vikarien skulle ta närvaro och att de därefter fick gå. Elever i ytterligare en klass i årskurs 8 säger att de haft ungefär två inställda lektioner i SO under hösten när läraren varit iväg på annat uppdrag. Även elever i årskurs 9 uppger att de har haft inställda lektioner i SO och uppskattar att de vid intervjutillfället missat totalt fem lektioner i SO under hösten. Elever i två klasser i årskurs 9 uppger att de knappt haft någon teknikundervisning under högstadietiden och att de bara haft undervisning i ämnet under en halv termin under årskurs 8. Det skulle lösas genom att de skulle ha fysik på tekniklektionerna under förra vårterminen och sen läsa teknik även på fysiklektionerna under höstterminen, men ordinarie teknikläraren är fortsatt borta. Eleverna säger att de nu har en vikarie på tekniklektionerna men att de inte får någon undervisning, utan arbetar själva.

Elever och lärare uppger att eleverna inte kompenseras för de lektioner som blir inställda. Lärare uppger vidare att de uppskattar att i vart fall en lektion per dag för någon klass ställs in på skolan. Elever och lärare berättar att eleverna ibland får instuderingsuppgifter från lärarna som de kan jobba med själva när lektioner ställs in. De berättar dock att ingen lärare finns tillgänglig som leder arbetet eller som kan hjälpa eleverna med uppgifterna under den tiden. Eleverna uppger också att eleverna inte gör uppgifterna och att det blir stökigt på lektioner då eleverna bara får uppgifter att arbeta med själva. En lärare säger vidare att upplägget slår ut de svaga eleverna, eftersom de inte får det stöd de behöver när de jobbar med instuderingsuppgifter.

Rektorn säger att hen inte vet hur ofta lektioner blir inställda, men att hen tycker att lärarnas uppskattning på en lektion per dag för minst en klass låter mycket. Rektorn uppger vidare att det inte finns någon tradition att sammanställa vilka och hur många lektioner som ställs in för eleverna och säger också att hen inte har någon kännedom om ifall eleverna i efterhand kompenseras för de lektioner som blivit inställda. Rektorn uppger att eleverna får den garanterade undervisningstiden i alla ämnen schemamässigt, men att i praktiken är inte alla lärare i alla ämnen på plats. Rektorn uppger att det i exceptionella fall blir självstudier, om det inte finns en vikarie som kan gå in och ta lektionen. Hen säger vidare att vissa lärare inte lämnar uppgifter till självstudiepassen. Rektorn uppger att hen inte har någon kännedom om ifall de lektioner då elever får arbeta självständigt räknas som en lektion och ingår i elevernas undervisningstid, men säger att hen inte ser självstudier som undervisning.

Undervisningen med vikarier

Elever i årskurs 8 säger att de har haft vikarie i två och en halv månad i matematik och i ungefär sex veckor i fysik. Vikarien har fått material att jobba med tillsammans med eleverna men kan, enligt eleverna, inte ha genomgångar eller undervisa eleverna. Elever i årskurs 8 och 9 säger att de inte får några genomgångar alls i fysik. En elevgrupp berättar att det har varit så sedan en vecka innan höstlovet. Eleverna uppger att de förlorat mycket undervisningstid när de inte har lärare som kan undervisa i ämnena. Elever från en annan klass i årskurs 8 säger att de saknar sina ordinarie lärare i åtta till nio ämnen, bland annat i svenska, engelska, matematik och NO. De säger också att de saknat ordinarie lärare i vissa ämnen sedan årskurs 7, bland annat har de haft fem olika lärare i NO där de haft vikarie sedan slutet av årskurs 7. Eleverna berättar vidare att läraren i svenska och engelska är sjukskriven sedan ungefär en månad tillbaka och att de har olika vikarier varje lektion, att de inte får några genomgångar och att det inte finns någon struktur på de lektionerna.

Eleverna berättar att lärarna ofta lagt in uppgifter inför lektionerna, men att de själva inte alltid förstår uppgifterna samt att vikarierna sällan kan hjälpa eleverna i ämnena som de vikarierar i. Detta leder enligt eleverna till att de gör annat än att arbeta med uppgiften. I vissa klasser har eleverna samma vikarie under en längre period. Flera elever i dessa klasser förklarar att de fasta vikarierna inte heller har några genomgångar med eleverna och eleverna upplever att de inte får någon

undervisning på dessa lektioner. Elever från samtliga årskurser säger även att de har sämre studiero på lektionerna när de har vikarier. Elever i årskurs 8 säger också att de inte har några laborationer med sin fasta vikarie i fysik och biologi. I årskurs 8 och 9 har det hänt att andra klassers matematiklärare och fysiklärare ibland kommer in under början av enstaka lektioner och har genomgångar med klasserna. Därefter får eleverna själva arbeta med uppgifter med vikarien i klassrummet. Några elever säger också att de ibland får sitta var de vill och jobba med uppgiften, även utanför klassrummet, när de har vikarie.

Elever i en klass i årskurs 9 säger att de inte har haft någon fysiklärare under hela höstterminen och att de har fått gå igenom allt själva, förutom de korta genomgångar som andra klassers lärare haft vid några tillfällen. De säger att vikarien endast undervisar från boken och upplever att de då lika gärna själva kan läsa i boken. De säger även att de har prov i fysik snart, men att de inte fått några genomgångar. Elever i årskurs 9 säger att de alltid har vikarie på tekniklektionerna, men att de inte får någon undervisning och att vikarien inte kan hjälpa dem. Eleverna i två klasser i årskurs 9 säger att de jobbar med annat på tekniklektionerna istället. Flera elever i årskurs 9 uppger att de på grund av vikariesituationen inte upplever att de kan det som de behöver kunna till nationella proven, framförallt i fysik och matematik.

Även lärarna beskriver att flera klasser ofta har vikarie i flera olika ämnen och att vissa klasser har en fast vikarie för lärare som är långtidssjukskrivna. Det händer att läraren som är frånvarande lagt in lektionsplanering som det varit tänkt att vikarien ska använda sig av men som vikarien inte fått information om och därför inte kunnat jobba med tillsammans med eleverna. På frågan om eleverna får en strukturerad undervisning med ett aktivt lärarstöd när de har vikarie, inkluderat fast vikarie, svarar majoriteten av lärarna nej. Några lärare svarar att det kan vara olika, att någon klass saknat lärare länge i exempelvis NO och att vikarien har fått uppgifter och stöttning av annan behörig lärare men att en annan klass mest får jobba själva i matematikboken, utan planering. Lärare berättar om en vikarie som undervisar eleverna i matematik, biologi, fysik och teknik där en senare lösning varit att en annan lärare fått gå in och ta över viss undervisning i matematik och fysik med eleverna under delar av en till två lektioner i veckan, men att teknik fortsatt helt leds av vikarie. När det gäller ämnet teknik uppger läraren att det hade behövts att någon annan lärare tog all undervisning för de eleverna. Lärarna uppger att vikarierna har en planering att följa, men att de får höra av eleverna att de upplever att de inte får undervisning av vikarien och att de endast får läsa in allting på egen hand. Lärare uppger vidare att flera klasser i årskurs 7 har vikarie istället för sin ordinarie lärare. Lärare berättar att det är mycket ostrukturerat i fråga om vikarier och framförallt när lärare blir långtidssjukskrivna.

Lärarna beskriver också att de själva ofta går in och vikarierar för varandra vid frånvaro. En annan lärare säger att hen har gått in och täckt upp alla lektioner i SO i en klass i årskurs 9 sedan strax innan höstlovet. Läraren uppger att det var en lösning eftersom eleverna inte fick någon kontinuitet och de var oroliga inför nationella provet och betygen. På frågan om eleverna jobbar med det ämne som

eleverna ska enligt schemat när de vikarierar för varandra säger lärarna att eleverna gör det om det finns en uppgift i den digitala lärplattformen men att eleverna annars får jobba med det ämne som läraren själv undervisar i eller annat som eleverna behöver jobba med. Lärarna säger också att de inte heller kan vikariera för lärare där undervisningen ska ske i specialsalar, så som i exempelvis musik eller NO, då de inte får vara med eleverna där inne.

Angående uppgifterna om att eleverna har många inställda lektioner och att de eventuella självstudier de då har, likt många av de lektioner som eleverna har med vikarie, inte består av strukturerad undervisning och med aktivt lärarstöd, säger rektorn att hen känner igen bilden och att hen delar den delvis. Rektorn säger att hen utifrån sitt perspektiv ändå bedömer lektioner där eleverna har vikarie som undervisning.

Skolinspektionen genomförde under besöket lektionsobservationer. På de lektioner där eleverna hade sina ordinarie lärare arbetade eleverna med uppgiften de fått eller deltog i det som läraren gick igenom. Lärarna i de klasserna gick runt och stöttade eleverna att komma vidare i arbetet. På lektion i teknik, där eleverna hade en fast vikarie istället för ordinarie lärare, arbetade endast två av tio elever med uppgiften när inspektören kom in i klassrummet. De andra eleverna satt och gjorde annat så som att använda sina telefoner och prata med varandra. När eleverna ställde frågor till vikarien svarade vikarien på majoriteten av frågorna att eleverna själva fick hitta svaren i boken eller på nätet och att hen inte vet.

Rättslig reglering

Garanterad undervisningstid

Av 10 kap. 3 § skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Enligt 9 kap. 3 § skolförordningen finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) i bilaga 1 till skolförordningen.

Av 9 kap. 4 § skolförordningen framgår att huvudmannen efter förslag från rektorn beslutar om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

I bilaga 1 anges vidare för varje ämne och stadium den undervisningstid i timmar som elever i grundskolan minst har rätt till. Enligt timplanen ska eleverna ha minst 2 548 timmars undervisning på högstadiet. Vidare ska eleverna ha minst 200 timmar undervisning i engelska, 280 timmar i idrott och hälsa, 400 timmar i matematik, 264 timmar i NO varav minst 75 timmar i vardera av ämnena biologi, fysik och kemi, 352 timmar i SO, varav minst 75 timmar i vardera av ämnena geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, 290 timmar i svenska eller svenska som andraspråk, 88 timmar i teknik och 272 timmar i språkval.

Lärlädd undervisning

Begreppet undervisning definieras i 1 kap 3 § skollagen som processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som

syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 633) framgår att undervisning är ett snävare begrepp än utbildning och avser de målstyrda processer som syftar till att barnen och eleverna både ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I definitionen av undervisningsbegreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare eller förskollärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare eller förskollärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras. Exempelvis är slumpmässigt läsande eller TV-tittande som inte ingår som en del i en pedagogisk planering inte undervisning i lagens mening.

Enligt 2 kap. 15 § skollagen har en legitimerad lärare ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver. Detsamma gäller en lärare som är undantagen från krav på legitimation enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 § tredje stycket och den som bedriver undervisning i fall som avses i 17 § och 18 § andra stycket 1-3.

Av 5 kap. 2 § skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns allvarliga och omfattande brister i undervisningen på Korsbackaskolan. Bristerna avser att eleverna inte får undervisning under ledning av lärare och att eleverna inte får sin garanterade undervisningstid.

Skolinspektionen bedömer att elever i på Korsbackaskolan inte får lärarledd undervisning i alla ämnen. Skolinspektionens utredning visar att elever i samtliga årskurser vid återkommande tillfällen under innevarande och föregående läsår haft inställda lektioner i flera ämnen och att eleverna vid vissa av dessa tillfällen förväntas ägna sig åt så kallade självstudier. Vid dessa tillfällen får eleverna uppgifter som de ska arbeta med under lektionen på egen hand, utan tillgång till någon lärare som kan hjälpa dem. Skolinspektionens utredning visar även att undervisningen i samtliga årskurser återkommande bedrivs av vikarier, som i flera fall varken har genomgångar, kan förklara uppgifter för eleverna eller på annat sätt leder undervisningen, utan där eleverna även då förväntas arbeta självständigt. Intervjuer med elever visar att de under en månad eller längre har haft sådana vikarieledda lektioner under innevarande, och delvis även föregående läsår, i ämnena matematik, språkval (spanska), fysik, teknik, engelska och svenska. Elevernas utsagor stöds av lärare och rektorn i intervjuer. Elever i samtliga årskurser ges därmed inte vid dessa tillfällen, genom en strukturerad undervisning, ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa

förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. De lektioner då elever får ägna sig åt självstudier, med eller utan vikarie närvarande, kan därmed inte betraktas som lärarledda lektioner. Det faktum att ordinarie lärare har kortare genomgångar med eleverna på vikarieledda lektioner i vissa särskilt drabbade klasser och det faktum att rektorn uppger att lektionerna där eleverna har vikarier enligt hens bedömning är undervisning, föranleder ingen annan bedömning.

Skolinspektionen bedömer vidare att eleverna på Korsbackaskolan inte får sin garanterade undervisningstid i alla ämnen. Utredningen visar att undervisningstiden schemaläggs utifrån huvudmannens fördelning av undervisningstid och att eleverna utifrån denna fördelning och schemaläggning får 1 timme mer undervisningstid totalt under högstadiet i ämnena språkval och teknik, 7 timmar mer i svenska och 9 timmar mer i ämnet matematik jämfört med lagstadgad minsta garanterade undervisningstid. Skolinspektionens utredning visar vidare att eleverna i flera ämnen under innevarande och föregående läsår har förlorat undervisningstid till följd av inställda lektioner, lektioner som enbart bestått i självstudier och vikarieledda lektioner som inte utgjort lärarledad undervisning. Skolinspektionens utredning visar att elever i åtminstone ämnen språkval (spanska), teknik, matematik och svenska härigenom har förlorat så mycket undervisningstid att de inte får sin minsta garanterade undervisningstid i dessa ämnen. Detta då intervjuer med elever visar att elever i årskurs 8 under en hel termin föregående läsår inte har haft någon undervisning på de schemalagda lektionerna i spanska, att elever i årskurs 9 endast hade undervisning i ämnet teknik under en halv termin i årskurs 8 samt att elever i årskurs 8 i genomsnitt har tio inställda lektioner i månaden i bland annat ämnena matematik och svenska. Därutöver konstaterar Skolinspektionen i detta beslut att elever i en månad eller längre, i bland annat ämnena svenska, spanska, matematik och teknik, inte getts lärarledad undervisning under lektionerna. Därmed kan dessa lektioner inte heller betraktas som undervisningstid. Slutligen visar utredningen att eleverna inte kompenseras för den undervisningstid som de förlorar då lektioner ställs in.

Arbetet för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Flera elever, framförallt i årskurs 7 och årskurs 9 uppger i intervju med Skolinspektionen att de inte upplever sig trygga på skolan. Eleverna beskriver att det bland annat förekommer hot och slagsmål på skolan, att de känner sig otrygga i korridorerna och att det finns elever som i korridorerna utsätter andra elever genom att exempelvis ropa efter dem samt kasta vatten och snöbollar. Eleverna beskriver att det förekommer mycket verbala kränkningar. Eleverna i årskurs 9 beskriver att det tidigare var mycket kroppskommentarer, men att det är bättre detta läsår än tidigare. Elever i framförallt årskurs 7 beskriver att de inte vill gå själva i korridorerna. Majoriteten av eleverna i årskurs 8 uppger att de själva inte

upplever sig otrygga på skolan men berättar att det finns andra elever som gör det. Lärare uppger i intervju att det finns små grupperingar på skolan som de upplever känner att de behöver skapa makt, och att det känns olustigt.

I samtliga intervjuer beskrivs att elever använder ett språkbruk på skolan som inte är acceptabelt och flera elever berättar att N-ordet och olika könsord används frekvent på skolan och även i klassrum. Elever beskriver också att det finns klotter med rasistiska symboler i elevers skåp och nazistiska symboler runtom på skolan.

Agera, anmäla och utreda kränkande behandling

Eleverna berättar att lärare säger till om eleverna har ett dåligt språkbruk mot någon som de inte känner eller gillar, men att lärarna inte gör något om det är ett dåligt språkbruk kompisar emellan. Enstaka elever säger att det finns lärare som inte agerar alls när de ser eller hör en kränkning. Eleverna i årskurs 9 berättar att det som lärarna gör vid kränkningar inte hjälper då kränkningarna upprepas. Eleverna i årskurs 9 säger också att vissa lärare inte orkar säga till på lektionen och att de gett upp. I intervju med elever uppger några elever i årskurs 8 att de flesta lärare reagerar vid kränkningar och att det inte är så att lärare inte gör något alls, utan de kanske tar det vidare på annat sätt. Flera andra elever och flera lärare uppger dock att det finns lärare som är rädda eller inte vågar ingripa i konflikter eller vid kränkningar. De lärarna säger också att personal i sådana fall agerar på annat sätt och exempelvis hämtar hjälp. Majoriteten av lärarna i en intervju säger att all personal säger till när de hör eller ser kränkningar, men en lärare säger att elever kan säga vad de vill utan att det blir några konsekvenser.

Lärare förklarar att de efter en händelse där det finns risk för att en elev utsatts för kränkande behandling anmäler det i skolans digitala system. De blir då också ansvariga för att utreda och följa upp anmälan. Lärare berättar att det är en stor fara med allt merarbete som det innebär att anmäla och att det kan leda till att personal "tittar bort" då det är ett stort arbete att upprätta anmälan samt genomföra utredning och uppföljning av händelsen. På frågan om lärarna kan anmäla alla situationer som skulle kunna vara kränkande behandling svarar majoriteten av lärarna nej och att de inte hinner det. Flera lärare säger att de alltid anmäler grövre kränkningar, så som våld, grovt språkbruk och rasistiska uttryck till exempel eller om de får information till sig om att eleven upplevt sig kränkt. Lärare uppger att de då samtalar med inblandade elever, gör en anmälan i det digitala systemet och då ofta blir ansvariga för att utreda och senare också följa upp händelsen.

På frågan om all personal agerar vid kränkningar svarar representanter för elevhälsan att inte alla agerar. De säger att det finns olika anledningar som att viss personal känner sig otrygg att säga till vissa elever, vissa är stressade och vissa tänker att det bara är på skoj. På frågan om all personal vågar agera när kränkningar inträffar svarar rektorn nej. Rektorn har exempelvis hört en lärare säga att hen inte kan säga till en elev när läraren inte har en relation till eleven. Rektorn uppger också att det absolut finns lärare som väljer att gå förbi och väljer att inte höra eller agera. På frågan om det inträffat kränkningar där lärare borde ha anmält

men inte gjort det svarar rektorn att det händer. När en anmälan har inkommit ser både rektorn och huvudmannen den i systemet direkt. Rektorn utser två ansvariga för att utreda händelsen och följa upp händelsen.

I samband med huvudmannens synpunkter på kommunicerat material efter besök har de inkommit med bland annat följande information. Alla vuxna som ser och hör en händelse som misstänks vara kränkande behandling är skyldiga att agera och göra en anmälan. Den som utses till utredare är den som har sett händelsen tillsammans med en annan kollega, oftast elevens mentor, för att dessa tillsammans ska kunna utreda och sedan även följa upp ärendet. Detta upplevs för många lärare som något nytt då man tidigare har lagt ansvaret för utredning och uppföljning på skolläda. Det nya upplägget är till för att dela ansvaret och att skapa så stor effekt och förbättring för eleverna som möjligt. Om utredning och uppföljning görs så nära eleven som möjligt är chansen att det blir en varaktig förändring för den utsatte eleven större. Skolan har även haft två utbildningstillfällen i det digitala systemet för samtliga lärare i augusti 2023 och i januari 2024 för att förtydliga ansvarsuppdeleningen.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Av inskickat material och av intervjuer framgår att eleverna regelbundet svarar på trygghetsenkäter, att elevrådet har gått trygghetsvandring och en elev som är med i elevrådet uppger att de därefter pratade om resultatet på nästkommande elevrådsmöte. Lärarna och representanter för elevhälsan säger också att elevernas trygghet följs upp under utvecklingssamtalen och att skolan har ett trygghetsteam. En representant för elevhälsan uppger att de i trygghetsgruppen även har tittat på kränkingsanmälningarna som inkommit i det digitala systemet men att sammanställningen av resultatet kommer först i december 2023 och att de då ska titta vidare på det. En lärargrupp, representanter för elevhälsan och rektorn berättar att de vid tidpunkten för besöket inte landat i någon analys av det som framkommit i kartläggningen av tryggheten. Rektorn säger att de har gjort enkäterna men att de behöver fortsätta arbeta med analysen av resultatet och att det arbetet är pågående.

Elever, lärare och representanter för elevhälsan uppger att skolan genomfört olika åtgärder för att undanröja hinder för att eleverna ska uppleva sig trygga på skolan. Exempel som ges är att det nu är fler personal som har rastmingel, att skolan anställt två elevkoordinatorer, förflyttning av skåp samt ändrade klassschema. Dessa insatser har gjorts i anslutning till att problemen uppmärksammades under våren.

Eleverna ger varierande svar avseende om de i sina klasser pratar om hur man ska vara mot varandra. En elev säger att de hade en kommunikationsdag i årskurs 7 och att de då pratade om sådana saker. I planen mot kränkande behandling uppger huvudmannen att några främjande insatser är samtal om riskfaktorer vid användandet av sociala medier, samtal om samtycke och lektion i psykisk hälsa. Flera elever känner igen att de haft sådana samtal. Representant för elevhälsan och rektorn uppger att de i skolans trygghetsgrupp arbetar med att ta fram ett skolövergripande förebyggande arbete för att skapa trygghet.

Rättslig reglering

Agera, anmäla och utreda kränkande behandling

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av förordning (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.1 Normer och värden, framgår att alla som arbetar i skolan aktivt ska motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Vidare framgår att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet. Vidare ska huvudmannen säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet.

Av 6 kap. 6 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans åtgärdande arbete för att skapa trygghet och för att motverka kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visar att personal på Korsbackaskolan inte alltid agerar och anmäler till rektorn då en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visar att skälet till att lärare inte alltid agerar och inte heller anmäler då en elev kan ha utsatts för kränkande behandling är att de inte hinner och i vissa fall att

de inte heller vågar. Att huvudmannen i samband med kommunikering av tjänsteanteckning uppgett att skolan har ett nytt sätt att anmäla och utreda kränkande behandling samt att två utbildningsinsatser för personalen genomförts föranleder ingen annan bedömning.

Vad gäller skyldigheten att starta utredningar när anmälan om kränkande behandling görs framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav. Vidare bedömer Skolinspektionen att det inte är visat att Kävlinge kommun bryter mot bestämmelserna vad gäller det förebyggande arbetet för att skapa trygghet och för att motverka kränkande behandling på Korsbackaskolan. Av inskickad information och intervjuer framkommer att skolan genomför regelbundna trygghetsmätningar i syfte att kartlägga hinder för att alla elever ska känna sig trygga. Även om kartläggningen ännu inte har analyserats visar utredningen att åtgärder genomförs för att skapa trygghet på skolan.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande ska förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt (26 kap. 27 § skollagen). Eftersom Kävlinge kommuns verksamhet vid Korsbackaskolan inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten finns det skäl att förelägga Kävlinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer att det finns omfattande brister vad gäller att ge eleverna den undervisning som de har rätt till. Att elever inte får sin garanterade undervisningstid i flera ämnen och att elever inte ges lärarledd undervisning på alla lektioner är allvarligt. Därtill visar utredningen att dessa brister även fanns i verksamheten under föregående läsår. Skolinspektionen konstaterar vidare att huvudmannen så sent som den 20 januari 2022 (dnr 2021:5825) förelades att vidta åtgärder för att avhjälpa brister i arbetet med att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling. Skolinspektionen bedömde i beslutet den 20 januari 2022 att det inte bedrevs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete utifrån den problematik i form av nedsättande rasistiska, sexistiska och homofoba uttryck som fanns på skolan, att eleverna på Korsbackaskolan inte tillförsäkrades en miljö som präglas av trygghet, att det inte bedrevs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling och att det inte genomfördes några systematiska åtgärder för att förhindra kränkningar utifrån de behov som fanns på skolan samt att alla händelser som av elever kan upplevas som kränkande behandling inte anmälades till rektorn. Skolinspektionen konstaterar därmed att bristerna i arbetet med att förhindra kränkande behandling är återkommande. Bristerna inom såväl undervisningen som arbetet med att motverka kränkande behandling är sådana att de allvarligt försvårar

rar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Det har inte framkommit något särskilt skäl som gör vitet obehövt. Föreläggandet ska därför förenas med vite.

Ett vitesbelopp ska enligt 3 § viteslagen (1985:206) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Med hänsyn till huvudmannens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedömer Skolinspektionen att vitesbeloppet ska bestämmas till 900 000 kronor.

Föreläggande

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar och anmälan om behov av utredning

Alla lärare uppger i intervju att de har elever i sina klasser som riskerar att inte uppfylla kriterierna för betyget godkänt. Några lärare uppger att de hinner ge alla elever sina extra anpassningar, men flera lärare säger att det är svårt att hinna ge alla elever sina extra anpassningar då de är den enda läraren i klassrummen. Framförallt lyfter lärarna att det är svårt att hinna ge individuellt stöd och att sådana individuella stödinsatser även påverkar studieron bland övriga elever i klassrummet. Lärare uppger också att situationen med många vikarier och inställda lektioner, där eleverna ägnar sig åt självstudier, drabbar elever med stödbehov och att de inte får det stöd och de anpassningar som de behöver i undervisningen. Elevhälsans personal uppger att de känner igen bilden som lärarna ger om att lärarna inte hinner ge alla elever de extra anpassningar som de behöver. De säger också att de från elever och vårdnadshavare får höra att överenskomna extra anpassningar inte alltid ges. Rektorn instämmer i bilden som lärare och elevhälsan ger och uppger att det finns lärare som tycker att extra anpassningar är elevhälsans uppgift, även om det också finns lärare som gör det arbetet väldigt bra. Rektorn säger att hen har fått till sig att det finns lärare som inte kan jobba med extra anpassningar och att hen måste undersöka vad det beror på.

Lärare berättar att de extra anpassningarna som eleverna ska ges inte dokumenteras och några lärare säger att de extra anpassningarna inte följs upp. Dock uppger flera lärare att viss typ av utvärdering av anpassningarna görs under utvecklingssamtalen. Lärare berättar också att de under sina arbetslagsmöten kan diskutera olika ärenden med specialpedagogen som är kopplad till arbetslaget. Det kan leda till att anpassningarna intensifieras eller till att det ses som en anmälan om behov av särskilt stöd och då tar specialpedagogen vidare ärendet till elevhälsoteamet, där även rektorn sitter med. Representanter för elevhälsan bekräftar lärarnas uppgifter om att flera lärare inte utvärderar elevernas extra anpassningar. Av intervjuer med lärare, personal från elevhälsan och svar från

huvudmannen efter kommunikering av tjänsteanteckningen framgår att anmälningsförfarandet inte är formaliserat utan att anmälningar sker muntligen vid diskussioner på framförallt arbetslagsmöte där en specialpedagog deltar.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Enligt 4 kap. 4 § skollagen ansvarar rektorn för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar på Korsbackaskolan. Intervjuer med såväl lärare, personal i elevhälsan och rektorn visar att inte alla elever får extra anpassningar utifrån identifierade behov. Av Skolinspektionens utredning framgår att lärare inte alltid hinner ge extra anpassningar till de elever som behöver det och intervju med rektorn visar att vissa lärare inte ger extra anpassningar i sin undervisning. Intervjuer med lärare visar också att elever med behov av extra anpassningar inte får de anpassningar och det stöd de behöver i de fall de ska arbeta självständigt på grund av inställda eller vikarieledda lektioner.

Vad gäller skyldigheten för lärare att anmäla elevers behov av särskilt stöd till rektorn när elevers behov av särskilt stöd behöver utredas, framkommer inte av utredningen att verksamheten bryter mot författningarnas krav. Däremot ser Skolinspektionen en risk för att vissa ärenden aldrig anmäls då de extra anpassningarna, enligt vissa lärare, inte följs upp.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utredning av behov av särskilt stöd

Som framgår under avsnittet ovan framkommer det i intervjuer med lärare, personal från elevhälsan och svar från huvudmannen efter kommunikering av tjänsteanteckningen att anmälningförfarandet vad gäller behov av särskilt stöd inte är formaliserat, utan att anmälningar sker muntligen vid diskussioner på framförallt arbetslagsmöte där en specialpedagog deltar.

Lärare i olika arbetslag har olika uppfattning om hur arbetet med att utreda elevers stödbehov fungerar. Av intervjuer med lärare framgår att de olika arbetslagen i sin tur har olika specialpedagoger kopplade till sig.

Lärare i en intervjugrupp uppger att det startas utredningar för alla anmälningar som kommer in till elevhälsoteamet. Lärare i en annan intervjugrupp säger att de inte håller med om det. På fråga hur många elever dessa lärare har anmält, där utredningar inte har startat, ger flera lärare olika exempel på elever från olika årskurser som inte har utretts trots att de har anmälts. Lärare berättar att de i ett arbetslag under våren 2023 sammanställde en lista över de elever som hade F i betyg och som behövde hjälp och säger att vissa elever i årskurs 8 och 9 på denna lista hade F i samtliga ämnen. Denna lista skickades till skolledningen för att uppmärksamma dem på att det inte räckte med extra anpassningar som stödåtgärd för dessa elever. Lärare säger att de ännu inte har fått någon respons avseende dessa elever. Läraren berättar vidare att skolan inte vet hur de ska arbeta med de elever som inte har några godkända betyg i något ämne och säger att de eleverna befinner sig i korridoren i stället för på lektionen. En annan lärare säger att det brister i processerna och förklarar att lärarna vid mitterminskonferenserna signalerar vilka elever som riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, men säger att det därefter inte händer något från elevhälsans sida.

På frågan om det har startats utredningar för alla anmälningar som kommit in svarar representanterna från elevhälsan att det inte alltid har startats utredningar i de fall där anmälningar gjorts om det finns mer att pröva inom ramen för extra anpassningar. En representant för elevhälsan säger att när de startar en utredning skickar de information om det till alla undervisande lärare.

Rektorn känner inte till den lista över elever som har F i betyg som lärare i intervju uppger att de skickat till skolledningen. Rektorn säger vidare att de på skolan snart är i kapp med att genomföra utredningar som samlats på hög.

Åtgärdsprogram

I intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn framkommer att rektorn fattar beslut när utredningen visat att en elev är i behov av särskilt stöd. Det är däremot i intervjuerna otydligt om beslut även fattas när en utredning visar att en elev inte är i behov av särskilt stöd. Under tillsynsbesöket efterfrågade Skolinspektionen sådana beslut, men det fanns inga upprättade beslut om att inte

upprätta åtgärdsprogram på skolan, trots att utredningar visat att inte alla elever varit i behov av särskilt stöd.

Flera lärare säger att de upplever att skolan inte skriver in de stödåtgärder i elevernas åtgärdsprogram, som utredningarna visar att eleverna är i behov av, utan istället de stödinsatser som skolan kan tillgodose. De säger också att den särskilda stödinsats som eleverna nästan alltid ges är placering i särskild undervisningsgrupp. På frågan vilket stöd skolan exempelvis inte kan erbjuda, men som utredningen visar att elever är i behov av, svarar en lärare enskild lästräning, då skolan inte har tillräckliga resurser för att hinna ge det, eller riktat stöd utifrån vad en extern logopedutredning visar. En annan lärare uppger att skolan inte kan ge något särskilt stöd i matematik, trots att utredningar visar att elever behöver det, då det inte längre finns någon speciallärare på skolan som kan ge sådant stöd. Det kan också handla om att utredningen visar att elevens särskilda stödbehov är att vara i ett litet sammanhang, vilket inte kan tillgodoses på grund av avsaknad av grupprum.

På frågan om representanter för elevhälsan upplever att det skiljer sig åt i vad utredningen visar att eleven behöver och vad skolan kan ge för stöd säger flera representanter att det händer och ger som exempel när utredningen visar att elever behöver stöd i form av en extra vuxen. På frågan om eleverna kan ges särskilt stöd i den utsträckning som utredningen visar att de behöver svarar representanterna nej. Personal i elevhälsan bekräftar lärarnas utsagor om att elever inte kan ges särskilt stöd i matematik och insatser i form av enskild lästräning. Rektorn uppger att hen inte kan bemöta frågan om de åtgärder som skrivs in i elevernas åtgärdsprogram stämmer överens med vad utredningarna visar att eleverna är i behov av. Huvudmannen har i samband med kommunikering av tjänsteanteckningen, inte lämnat några synpunkter på de uppgifter som lärare och elevhälsans personal lämnat.

Av samtliga beslut om åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen framgår däremot när åtgärder ska följas upp och vem som är ansvarig för dessa samt att eleven och elevernas vårdnadshavare har getts möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetats.

Särskilt stöd utifrån beslutade åtgärdsprogram

Lärarna säger att de har kännedom om sina mentorselever och elever i klasserna inom arbetslaget vad gäller elevernas särskilda stödinsatser. Däremot känner de inte till vilka stödinsatser eleverna ska ha om de går in som vikarie i andra klasser. Representant för elevhälsan, som även undervisar i en av skolans särskilda undervisningsgrupper, säger att elever i den särskilda undervisningsgruppen inte får stöd i enlighet med det som står i elevernas åtgärdsprogram. Skälet till detta är att de är för lite personal, vilket resulterar i att personalen inte hinner med att ge eleverna det särskilda stöd de ska ha. Hen berättar att det finns elever i gruppen som enligt sina åtgärdsprogram ska få genomgångar och bildstöd på ett helt annat sätt än vad de får idag, eftersom lärare inte hinner ge eller ta fram detta stöd till eleverna. Rektorn uppger att hen i nuläget inte har kännedom om åtgärdsprogrammen och därför inte kan bemöta uppgifterna. Huvudmannen har i

samband med kommunikering av tjänsteanteckningen, inte lämnat några synpunkter på de uppgifter som lärare och elevhälsans personal lämnat.

Rättslig reglering

Av 3 kap 7 § skollagen framgår att rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår det vidare att det särskilda stödet för en elev i grundskolan ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med särskilt stöd på Korsbackaskolan. Bristerna avser att utredningar av elevers behov av särskilt stöd inte alltid startar, efter att lärare gjort en anmälan om behov av utredning. Bristerna avser också att eleverna inte alltid ges det särskilda stöd som en utredning visar att de behöver.

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte alltid ser till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startar efter det att lärare har anmält behov av en sådan utredning. Intervjuer med lärare visar att ett antal lärare, såväl skriftligen som muntligen, har framfört till skollagen och elevhälsan att det finns elever som inte når betygskriterierna eller som riskerar att inte nå dem, trots stöd i form av extra anpassningar. Då det framgår av intervjuer att anmälningsförfarandet inte är formaliserat på skolan får dessa signaler från lärare, enligt Skolinspektionens bedömning, betraktas som anmälningar om behov av utredning av särskilt stöd. Lärare uppger vidare att de, efter att dessa elever har anmälts, inte har fått någon information om att utredningar har startats för eleverna. Mot bakgrund av uppgifterna från elevhälsans personal om att samtliga undervisande lärare meddelas när en utredning startar, bedömer Skolinspektionen att det är sannolikt att utredningar inte har startat för dessa elever, trots att de är anmälda.

Skolinspektionen bedömer vidare att eleverna inte alltid ges det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver. I intervjuer med lärare framkommer att de behov

av särskilt stöd som eleverna enligt genomförda utredningar har och de särskilda stödåtgärder som behövs för att tillgodose detta behov inte alltid skrivs in i elevernas åtgärdsprogram. De exempel som lärare ger på stödinsatser som inte skrivs in i åtgärdsprogram, och därmed inte heller ges, trots att utredningar visar att elever är i behov av dem, bekräftas i intervju med elevhälsans personal. I intervjuer med lärare och personal från elevhälsan framkommer att skälet till att åtgärderna inte skrivs in i elevernas åtgärdsprogram är att det saknas såväl personella som materiella resurser för att tillgodose dessa stödbehov. Skolinspektionens utredning visar även att särskilt stöd inte alltid ges i enlighet med beslutade åtgärdsprogram. Skolinspektionens utredning visar att undervisande personal för elever med särskilda stödåtgärder inte alltid kan ge eleverna de särskilda stödåtgärder som de enligt sina åtgärdsprogram ska ha på grund av att det saknas personella resurser eller på grund av att de inte känner till elevernas särskilda stödbehov när de vikarierar för varandras klasser. Rektorn kan i intervju inte bemöta lärarnas och elevhälsans utsagor och dessa utsagor motsägs inte av huvudmannen efter kommunikering av tjänsteanteckningen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kävlinge kommuns verksamhet vid Korsbackaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar och särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Kävlinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare och elever uppger att studieron varierar mellan klasser och lektioner. Elever berättar att det är bättre studiero på lektioner där eleverna vet vad de ska göra och att det blir stökigt på lektioner då eleverna bara får uppgifter att arbeta med själva. Eleverna säger också att det är sämre studiero på lektioner där de har vikarier.

Av samtliga intervjuer framgår vidare att skolan kartlägger studieron genom elevenkäter som genomförs en gång per termin. Rektorn säger att de i den senaste enkäten såg exakt samma sak som de gjorde förra terminen, nämligen att vissa elever inte upplever att de har studiero.

I såväl huvudmannens informationsinhämtning som intervjuer med lärare och personal från elevhälsan framkommer att skolan under föregående läsår hade riktade insatser mot en klass i årskurs 8 som bland annat innebar att de tog fram

tydliga och gemensamma lektionsstrukturer och metoder. På frågan om skolan har några riktade insatser för att förbättra studieron under innevarande läsår säger några lärare att den metod som de använde i den riktade insatsen förra läsåret har fräschats upp inför innevarande läsår. Lärarna säger dock att det inte är uttalat att de ska arbeta enligt den metoden. Vidare berättar elevhälsan att när lärare eller vårdnadshavare flaggar om att studieron inte är god i någon klass eller något ämne observerar och pratar de med lärare och försöker hitta vägar för att skapa studiero. De säger dock att de saknar mötestid där de har möjlighet att kalla personal från olika arbetslag för att prata om en viss klass och att det ibland är svårt för dem att reda ut vad anledningen är till studieoro som lärare upplever. Rektorn säger att en av de stora utmaningarna i klassrumsledarskapet är att skapa studiero i klassen samtidigt som läraren ger enskilda elever stöd. Rektorn säger att lärare måste arbeta med strukturen och se till att det inte finns möjlighet för eleverna att hålla på med annat.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Vidare ska huvudmannen säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan konstatera att elever och lärare upplever att de inte har studiero på alla lektioner och elever beskriver i intervju att bristen på studiero är som störst när de inte ges lärarledd undervisning och när de har vikarier. Skolinspektionens utredning visar dock att skolan kartlägger elevernas studiero och att vissa förebyggande insatser genomförs som syftar till att skapa studiero. Det är därmed inte visat att huvudmannen har brutit mot bestämmelserna när det gäller förebyggande arbete för att skapa studiero. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Individuella studieplaner för nyanlända elever som mottagits under högstadietiden

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

På skolenheten finns en grupp för nyanlända elever där några kommit till Sverige under sin högstadietid. Intervjuade lärare har inte kännedom om ifall eleverna som mottagits under högstadietiden har individuella studieplaner. I intervju med rektorn uppger hen att det vid tidpunkten för intervju inte finns några individuella studieplaner för de eleverna, men att detta håller på att tas fram på skolan.

Den 12 januari 2023 inkom huvudmannen med individuella studieplaner för de tre nyanlända elever som tagits emot under högstadietiden. Av studieplanerna framgår kortfattat elevens mål med studierna, uppgifter om utbildningens innehåll

i form av vilka ämnen som eleven ska läsa samt planerade och aktuella stödåtgärder.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 12 g § skollagen framgår att för en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska en individuell studieplan upprättas senast inom två månader från mottagandet. Studieplanen ska vara långsiktig och beskriva hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Den ska innehålla uppgifter om utbildningens huvudsakliga innehåll och planerade stödåtgärder. Studieplanen ska revideras löpande utifrån de bedömningar som görs av elevens ämneskunskaper.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att Kävlinge kommun nu inte bryter mot bestämmelserna när det gäller individuella studieplaner för nyanlända elever som tagits emot under högstadietiden. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaroarbetet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med lärare och elevhälsa framkommer att det på skolenheten finns elever med omfattande frånvaro. Många av dessa elever befinner sig i skolan, men går inte på lektionerna. Rektorn säger i intervju att elevkoordinatörerna fångar upp eleverna som befinner sig i korridorerna under lektionstid så mycket de bara kan. Representanter för elevhälsan säger att om en elev har en frånvaro över tio procent ska läraren undersöka vad frånvaron beror på och om frånvaron överstiger 20 procent ska det anmälas till huvudmannen och då ska skolan göra en fördjupad utredning. Vidare berättar representanter för elevhälsan och rektorn att det är mentorn som gör frånvaroutredningar och rektorn tillägger att mentorerna kan få hjälp av skolans elevhälsoteam om de önskar. Rektorn uppger att utredningarna sedan landar hos elevhälsoteamet och att det ibland resulterar i att de sätter in åtgärder på skolan och ibland att de tar hjälp av det centrala elevhälsoteamet. Representanter för elevhälsan säger att de har regelbundna möten med vissa elever och vårdnadshavare och att de har samtal om varför elever inte är på lektionerna. De säger att de förut hade många fler elever som inte gick på lektionerna, att det nu kanske är tre elever totalt och berättar även att de satt in närvarohöjande insatser.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår vidare att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga

om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Kävlinge kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller frånvaroarbetet. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Sofie Lindén

Beslutsfattare

Signerat av: Sofie Lindén

X Eleonore Lindén

Föredragande

Signerat av: Eleonore Lindén

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Viveka Berglund, enhetschef Ildikó Lundqvist och regionjurist Maria Nyman medverkat.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Ange kontorsadressen, eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.